



Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2025
Institution	HF & VUC Vest, Esbjerg & omegn
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Psykologi B
Lærer(e)	Gro Birkeland Nielsen
Hold	14PSCB11E24

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Psykologiske undersøgelsesmetoder - common sense eller videnskab?
Titel 2	Holdsport (eksamen)
Titel 3	Kærlighed på skærmen (eksamen)
Titel 4	Kønnede kropsidealer (eksamen)
Titel 5	Psykologisk feltundersøgelse
Titel 6	Diagnose eller vilkår (eksamen)
Titel 7	Kriminalitet (eksamen)
Titel 8	Eksamensforberedelse



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Psykologiske undersøgelsesmetoder - common sense eller videnskab?
Indhold	Kernestof: Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Veje</i>, Systime (Læreplan 2017) I-bog: Kap. 3: Videnskabsteori og metode - Eksperiment - Observationsundersøgelse - Spørgeskemaundersøgelse - Korrelationsundersøgelse - Tvær- og længdesnitsundersøgelse - Tvillingeundersøgelse - Tværkulturel undersøgelse - Interview - Casestudie - Kritisk vurdering af undersøgelser Kap. 1: Hvad er psykologi? - Supplerende tekster til kap. 1: Hverdagstænkning og videnskabelig tænkning Videnskabsteori - videnskabelige metoder: https://www.youtube.com/watch?v=xFow8X91wcE Basal videnskabsteori: https://www.youtube.com/watch?v=kXXD0kX8nr8 Hvad i alverden kan man bruge kvalitativ forskning til? https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-i-alverden-kan-man-bruge-kvalitativ-forskning-til
Omfang	10% af det samlede forløb. Ca. 37 sider
Særlige fokus-punkter	Fokus på at videreudvikle (fra et elementært kendskab til metode fra c-niveau) kursisternes redegørelse for og kritiske forholden sig til fagets forskningsmetoder, herunder at kunne diskutere etiske problemstillinger i psykologisk forskning, samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden.
Væsentligste arbejdsformer	Praktisk arbejde med kursisternes egne undersøgelser: eksperimenter, spørgeskemaer og interviews.



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Holdsport
Indhold	Kernestof: Søren Østergaard: Ungdomsforsker: De voksne er forsvundet ud af unges liv https://www.kristeligt-dagblad.dk/debat/ungdomsforsker-de-voksne-er-forsvundet-ud-af-unges-liv Pedersen, Christian Skjødt: <i>Evolutionpsykologi</i>, Systime: p. 17-22: Mennesket som socialt væsen Mennesket - det sociale dyr (oplæg ved Høgh-Olesen) https://www.youtube.com/watch?v=Tr6kl2hczAA Undersøgelse: What makes a good life TED (Robert Waldinger): https://youtu.be/8KkKuTCFvzI Artikel: https://news.harvard.edu/gazette/story/2017/04/over-nearly-80-years-harvard-study-has-been-showing-how-to-live-a-healthy-and-happy-life/ Artikel om tilknytning (repetition af C-niveau) Børns tidligste tilknytning har kæmpe betydning hele livet (videnskab.dk) Artikel: Fra Play-based til phone-based opvækst https://medium.com/my-commitment/how-the-shift-from-a-play-based-to-phone-based-childhood-is-harming-kids-967b1127d2b4 Artikel: Forbandet ungdom, Weekendavisen. 26. marts 2024 (kritik af Jonathan Haidt) <i>Gyldendals Idrætspsykologi, Kobætion – sammenhold (Del 2, kap. 8, underafsnit)</i> Riisager, Magnus (red.): PsykB, Frydenlund, p. 171-175: Ryan og Decis selvbestemmelsesteori Supplerende: Observation i en sportsklub/fitness Supplerende fagligt materiale fra C-niveau Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Veje</i>, Systime, 2011 Udviklingspsykologi: • Udviklingspsykologi ◦ Erik H. Erikson, Kerneselv (Daniel Stern), John Bowlby og Mary Ainsworth. • Småbarnet ◦ Prosocial adfærd



	• Opdragelse, familie og daginstitution ◦ Barnet i den senmoderne familie Socialpsykologi: • Socialpsykologi ◦ Hvad er en gruppe, Gruppepres og social kontrol, Intergruppekonflikter, Roller • Kommunikation og konflikt ◦ Nonverbal kommunikation, Konflikter og digital kommunikation Kognition og læring: • Viden, læring og undervisning ◦ Motivationsprocesser Personlighedspsykologi: • Ungdom og senmodernitet ◦ Unge i konkurrencestaten
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 53 sider + Orientering i fagligt materiale fra C-niveau
Særlige fokus-punkter	Fokus på at demonstrere indgående kendskab til fagets stofområder og at kunne inddrage metode i en diskussion af psykologiske fænomener. Derudover at argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Træning i synopsisformen

Titel 3	Kærlighed på skærmen
Indhold	Kernestof: Pedersen, Christian Skjødt: <i>Evolutionpsykologi</i>, Systime: p. 93-103: Hanner og hunner p. 112-116: Parforholdet Ravn, Flemming André Phillip og Wolf, Troels: <i>Psykologi - fra celle til selfie</i>. Columbus. p. 165-171: Kommunikation, Spejlneuroner Allingham, Peter: <i>Mediepsykologi</i>. Frydenlund. p. 30-37: Sociologiske forklaringer på forholdet mellem modtager og medie Podcast: #54 Heartland: "Skal emotionelle algoritmer styre fremtidens forelskelse?" https://podcasts.apple.com/dk/podcast/54-heartland-podcast-jytte-vikkels%C3%B8e-jan-larsen/id1316107074?i=1000473156268 Artikel: Incels: Hvorfor spreder ensomme danske mænd kvindehad i internettets dunkle afkroge? https://videnskab.dk/kultur-samfund/incels-hvorfor-spreder-ensomme-danske-maend-kvindehad-i-internettets-dunkle-afkroge Supplerende:



	Pedersen, Christian Skjødt: <i>Evolutionspsykologi</i>, Systime: p. 17-22: Mennesket som socialt væsen (genlæsning fra titel 2) Mennesket - det sociale dyr (oplæg ved Høgh-Olesen) (genlæsning fra titel 2) https://www.youtube.com/watch?v=Tr6kl2hczAA Artikel: Selvstændige og intelligente kvinder bliver reduceret til små fine prinsesse- aspiranter i TV2-serie. Klumme: Selvstændige og intelligente kvinder bliver reduceret til små fine prinsesse- aspiranter i TV2-serie (heartbeats.dk) Dokumentar: 1. afsnit af Besat af badboys Youtube-klip fra dokumentaren: Besat af badboys. Når man slår op med en Brian (FORLÆNGET KLIP!) - YouTube DR: Gift ved første blik (Sæson 10, 1. afsnit) https://www.dr.dk/drtv/se/gift-ved-foerste-blik_-dumplings-for-to_469938 Supplerende fagligt materiale fra C-niveau: Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Vej</i>, Systime, 2011 Udviklingspsykologi: • Køn og kønsforskelle ○ Kønsforskelle i barndom og ungdom ○ Kønnen som biologi ○ Kønnen som kultur ○ To køn og mange køn • Det senmoderne familieliv ○ Fire familietyper ○ Tre livsformer • Kommunikation ○ Nonverbal kommunikation ○ Kommunikationens 4 niveauer ○ Konflikter
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 46,5 sider + Orientering i fagligt materiale fra C-niveau
Særlige fokus-punkter	Fokus på anvendelsen af psykologifaglig viden på praksis - at formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Oplægsarbejde med fokus på præsentation af selvvalgte (undrende) psykologiske problemstillinger. Træning i synopsisformen



Titel 4	Kønnede kropsidealer
Indhold	Kernestof: Ravn, Flemming André Phillip og Wolf, Troels: <i>Psykologi - fra celle til selfie</i>. Columbus, p. 177-185: Goffman, Meyrowitz og Social konformitet p. 111-129: Willig, Rosa, Øget selvoptagethed og mediesocialisering Nielsen, Peder: <i>Grundlæggende psykologi og socialpsykologi</i>, 3. udgave. Øknom, p. 277-283: Motivation, Maslow og self-efficacy p. 286-289: Seligman, Csikszentmihalyi og flow Riisager, Magnus; PsykB, Frydenlund p. 227-229: Rosa om det gode liv som et liv i resonans Undersøgelse VIVE: Unges opfattelser af køn, krop og seksualitet https://www.vive.dk/da/udgivelser/unges-opfattelser-af-koen-krop-og-seksualitet-0xglo9zk/ Artikel: https://www.altinget.dk/idraet/artikel/professor-omformning-af-kroppen-er-blevet-en-folkesport-vi-skal-passe-paa-drenge-tilfredshed Supplerende: Pedersen, Christian Skjødt: <i>Evolutionspsykologi</i>, Systime: (genlæsning fra titel 3) p. 93-103: Hanner og hunner Program: Sygt skarpt på DR3 – om mænds kropsidealer https://www.dr.dk/drtv/se/sygt-skarp_-krudten-er-kicket-ind_452868 Dokumentar: De dyre piger (Sæson 1, afsnit 1) https://www.dr.dk/drtv/saeson/de-dyre-piger_259424 Dokumentar: Bøsestudier (Sæson 1, afsnit 3) https://www.dr.dk/drtv/serie/boessestudier_86390 Youtube-klip (TV2 echo): Nadia kunne være død af sin første numseoperation - nu har hun fået lavet en til. https://www.youtube.com/watch?v=MHAtZIx5O24 Supplerende faglige materiale fra C-niveau: Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Veje</i>, Systime, 2011 Udviklingspsykologi: • Køn og kønsforskelle ○ Kønsforskelle i barndom og ungdom ○ Kønnen som biologi ○ Kønnen som kultur ○ To køn og mange køn



	Personlighedspsykologi: • Personlighedspsykologi ◦ Den forsigtige og den risikovillige type • Kulturmøder og kulturforskelle ◦ Etnocentrisme og kulturel relativisme, Kulturmøder, Kulturelle forskelle og konflikter, Etnicitet, ungdom og køn ◦ Begrebet Xenofobi • Ungdom og senmodernitet ◦ En flodbølge af muligheder, Tvangen til at vælge, Kapital og habitus, Hvad er identitet?, Krop, køn og identitet, Frigørelse fra forældrene, Sociale arenaer, roller og identitet, Den narcissistiske ungdom, Selvrealisering og ansvarspress, Unge i konkurrencestaten Kognition og læring: • Kognitiv psykologi ◦ Studiet af menneskets informationsprocesser, Opmærksomhed, Perception
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 30 sider + Supplerende, genlæsning og orientering i fagligt materiale fra C-niveau
Særlige fokuspunkter	Fokus på synopsiskrivning; at formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden. Derudover at argumentere fagligt og formidle psykologisk viden skriftligt (punktform) med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Fremstilling af synopsis med efterfølgende 10 min. fremlæggelse

Titel 5	Psykologisk feltundersøgelse
Indhold	Kernestof: Korrelation eller kausalitet: Hvornår er der en årsagssammenhæng?: https://videnskab.dk/kultur-samfund/korrelation-eller-kausalitet-hvornaar-er-der-en-aarsagssammenhaeng?fbclid=IwAR21hmxvzIS_5V6ZEIzb4BWpYdSCLEaABm0MBYXVoyFABFwF5WxRhMHU-Mw Artikel: snydt af din hjerne: Du tror mest på fakta, der passer til dine holdninger https://videnskab.dk/krop-sundhed/snydt-af-din-egen-hjerne-du-tror-kun-paa-fakta-der-passar-til-dine-holdninger
Omfang	10% af det samlede forløb. Ca. 11 sider
Særlige fokuspunkter	Fokus på at kunne demonstrere et grundigt kendskab til fagets metoder og på den baggrund selv være i stand til at designe og gennemføre mindre former for feltundersøgelser, herunder kunne præsentere og forholde sig til resultaterne med brug af



	et metodisk begrebsapparat. Derudover at kunne inddrage teori og vurdere forskellige forklaringer - fra alle de gennemgåede titler i forløbet.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde. Oplægsarbejde med fokus på repetition af titel 2-4, samt forholde sig til metode, databehandling og bias i undersøgelser.

Titel 6	Diagnose eller vilkår
Indhold	Kernestof: Magnus Riisager (red.): <i>Højastighedsamfund og diagnosekultur</i>, i PsykB Temaer til psykologi på B-niveau, s. 458-504 Søgaard, Ulla: Psykologi: Aktuelle teorier og nyere forskning, 1. udgave. 2013. Gyldendal. p. 94-102: Martin Seligmans kognitive indlæringssteori, Indlært hjælpeløshed og optimisme Artikel: The remarkable power of hope https://www.psychologytoday.com/us/blog/kidding-ourselves/201405/the-remarkable-power-hope Supplerende: Dokumentar: De raske syge Dokumentar - De raske syge (youtube.com) Anders Agger: Indefra: Syg ungdom (afsnit 4) https://www.dr.dk/drtv/se/indefra-med-anders-agger--syg-ungdom--haabet_445921 Christian Hjortkjær: Sorg som diagnose eller vilkår https://www.youtube.com/watch?v=6XJ8MMIM6vg Christian Hjortkjær: Utilstrækkelig https://www.youtube.com/watch?v=AQgsulpcXmY Anders Agger: https://jyllands-posten.dk/indland/ECE17123806/anders-agger-var-ved-at-koere-i-groefte-da-han-hoerte-seksaarige-albertes-svar-fra-bagsaet/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR3Hc83Z7qtjwLdpY1_CXHCKVNDASrEQdivVpCCscaGG-9JdgAOm9MWyI8k_aem_AbNCAnZCzF8QyaRd9snTCS37-z5ZeYwk65v48r5ZNoXICuzedMbv5yU0mm8TB9rCMLnqFiGN5aAxSjPmfDsy9l- Supplerende fagligt materiale fra C-niveau: Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Veje</i>, Systime, 2011 Socialpsykologi:



	• Socialpsykologi ◦ Roller ◦ Holdninger (afsnittet om kognitiv dissonans) Kognition og læring: • Kognitiv psykologi ◦ Studiet af menneskets informationsprocesser ◦ Opmærksomhed ◦ Perception Personlighedspsykologi: • Ungdom og senmodernitet ◦ En flodbølge af muligheder, Tvangen til at vælge, Kapital og habitus, Hvad er identitet?, Krop, køn og identitet, Frigørelse fra forældrene, Sociale arenaer, roller og identitet, Den narcissistiske ungdom, Selvrealisering og ansvarspress, Unge i konkurrencestaten • Kriser og kollektive katastrofer ◦ Kriser Udviklingspsykologi: • Medfødte forskelle ◦ Temperament • Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt ◦ Omsorgssvigt, Børns reaktioner på omsorgssvigt, Risiko og resiliens
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 48,5 sider + supplerende og orientering i fagligt materiale fra C-niveau
Særlige fokus-punkter	Fokus på arbejdet med en konkret psykologisk problemstilling i relation til læst stof. Derudover at vurdere forskellige forklaringer i forhold til et bestemt psykologisk fænomen på tværs af psykologiske kernestofområder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Oplægsarbejde med fokus på taksonomien i de psykologiske problemstillinger og på metode ift. udleverede bilag. Træning i synopsis og mundtlig fremlæggelse

Titel 7	Kriminalitet
Indhold	Kernestof: Artikel: Vi er alle psykopater: Opgør med en modediagnose Vi er alle psykopater. Opgør med en modediagnose (zetland.dk) Larsen, Ole Schultz: <i>Psykologiens Veje</i>, Systime (Læreplan 2017) I-bog: Kap. 24: Ondskab - Ondskab, Aggressionens natur, Opvækstens betydning, Fravær af empati, Fravær af selvkontrol Bo, Sune og Kongerslev i Kreis, Mette K. F og Hoff, Helge Andreas m.fl (red.):



	<i>Psykopati</i>, Hans Reitzels Forlag. p. 89-96: Teorier om psykopati: neurobiologiske og trakteoretiske. Artikel: Sådan forsøger forskere at forstå den psykopatiske hjerne: https://videnskab.dk/krop-sundhed/saadan-forsoeger-forskerne-at-forstaa-den-psykopatiske-hjerne Dokumentar: For syg til fængsel (udlånt på CFU) Ravn, Flemming André Phillip og Wolf, Troels: <i>Psykologi - fra celle til selfie</i>. Columbus, p. 105-108: Narrativ identitet p. 156-165: Social kognition Risiko- og beskyttelsesfaktorer: Opvækstens betydning https://www.psykiatri-regionh.dk/centre-og-social-tilbud/kompetencecentre/kfr/KFR-vidensberedskab/mini-tema-er/Sider/Kri%C2%ADmi%C2%ADna%C2%ADli%C2%ADtets%C2%ADfore%C2%ADbyg%C2%ADgel%C2%ADse.aspx Supplerende: Dokumentar: Into the deep (Peter Madsen) Supplerende fagligt materiale fra C-niveau: Udviklingspsykologi: • Medfødte forskelle ◦ Temperament • Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt ◦ Omsorgssvigt, Børns reaktioner på omsorgssvigt, Risiko og resiliens • Småbarnet ◦ Prosocial adfærd, Aggression og raseri • Opdragelse, familie og daginstitution ◦ Fra lydighed til selvstændighed, Opdragelsesidealer, Fire opdragelsesstile, Barnet i den senmoderne familie, Daginstitutionen Socialpsykologi: • Socialpsykologi ◦ Gruppepres og social kontrol, intergruppekonflikter ◦ Roller, Holdninger (afsnittet om kognitiv dissonans) Personlighedspsykologi: • Kulturmøder og kulturforskelle ◦ Etnocentrisme og kulturrelativisme, Kulturmøder, Kulturelle forskelle og konflikter, Etnicitet, ungdom og køn Kognition og læring: • Viden, læring og undervisning ◦ Motivationsprocesser
Omfang	16% af det samlede forløb. Ca. 31 sider + Orientering i fagligt materiale fra C-



	niveau
Særlige fokus-punkter	Fokus på synopsiskrivning, at formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning samt par- og gruppearbejde. Fremstilling af synopsis med efterfølgende fremlæggelse

Titel 8	Eksamensforberedelse
Indhold	Repetition af titel 2, 3 ,4, 6 og 7 + metode
Omfang	Ca. 251 sider
Særlige fokus-punkter	Brainstorm over begreber. Synopsis og fremlæggelser
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde omkring synopsiskrivning og fremlæggelser